

Załącznik Nr 6 do Specyfikacji z 01.09.2006 r.

TRAKT Nadzory i projektowanie
Bednarski Krzysztof
05-900 Grojec, ul. Drugowców 2/17

INWESTOR: Urząd Miasta i Gminy w Białobrzegach

INFORMACJA DOTYCZĄCA
BEZPIECZENSTWA I OCHRONY ZDROWIA
NA PLACU BUDOWY

OBIEKT: Budowa drogi gminnej we wsi Mikówka
gmina Białobrzegi
na odcinku od km 0+000,00 do km 0+675,00

GRÓJEC, LIPIEC 2008R

ZAKRES ROBÓT

Zakres robót obejmuje budowę drogi gminnej we wsi Młaków na odcinku od km 0+000,00 do km 0+575,00 o nawierzchni bitumicznej.

ISTNIEJĄCE OBIEKTY BUDOWLANE

Do projektowanej drogi przylegają zabudowania indywidualnych gospodarstw rolnych i gminny ośrodek.

1. KOLEJNOŚĆ WYKONYWANYCH ROBÓT

- 1.1. Roboty pomiarowe
- 1.2. Roboty ziemne oraz wykonaniu rowów i poboczy. Profilowanie i zagęszczenie podłoża pod warstwy konstrukcyjne
- 1.3. Wykonanie podbudowy łuczniowej
- 1.4. Zakonowanie i wyłożenie podbudowy drożniowej mieszanką mineralną – asfaltową
- 1.5. Wykonanie nawierzchni z mączki mineralno – asfaltowej
- 1.6. Przekucie i przepuszczenie korony drogi i wykonanie ścieków prefabrykowanych
- 1.7. Roboty wykończeniowe (pobocza)

2. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI

ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

- szkolenie pracowników w zakresie bhp
- zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby
- zasady stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego

3. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZENSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH

3.1. Zagospodarowanie placu budowy

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenie stref niebezpiecznych
- b) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (sojuszni)
- c) zapewnienia łączności telefonicznej
- d) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi

Dla 50 azdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy

Drogi i ciąg pieszy na planie budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym

Na wlotach na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów

Na jezdni dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrzonymi liniami elektroenergetycznym lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- a) 3,0 m – dla linii o napięciu znamionowym nie przekraczającym 1 kV
- b) 5,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, lecz nie przekraczającym 15 kV
- c) 10,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 kV, lecz nie przekraczającym 30 kV
- d) 15,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV, lecz nie przekraczającym 110 kV
- e) 23,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 kV

Żurawie samoźródła, spąski i inne urządzenia techniczne, które mogą zbliżyć się do niebezpiecznej odległości do ww. napowietrznych i kablowych linii elektroenergetycznych – powinny być wyposażone w sygnał ostrzegawczy

Należy zapewnić dostateczną ilość wody kłafnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno-sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych

Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

- a) 120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi nie zanieczyszczenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z młynków
- b) 90 – przy pracach kłafkowych, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytych higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z młynków
- c) 30 – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie niebezpiecznych należy zapewnić posiłki wydawane ze względów profilaktycznych, napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy.

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektowy wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym. Za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10 °C lub powyżej 25 °C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy.

Pracownikom nie przysługują ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje.

Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczne – sanitarno – socjalne.

Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących na terenie budowy pomieszczeń i urządzeń higieniczno – sanitarnych inwestora, jeżeli przewodzi to zawarta umowa.

W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przytwierdzone do podłoża.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone, oznakowane, utwardzone i odwadniane miejsca do składowania materiałów i wyrobów.

Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunęcia, rozciągnięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń.

Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach kryżowo do wysokości nie przekraczającej 10 warstw.

Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

- a) 0,75 m – od ogrodzenia lub zabudowań,

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione.

Widoczność i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych.

Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych 5,00 m – od stałego stanowiska pracy.

1.2. Oznakowanie robót

Oznakowanie robót zgodnie z projektem zatwierdzonym przez Komendę Policji w Górczu i Starostwo Powiatu Górczkijskiego.

Kontrola aktualności oznakowania na bieżąco w trakcie prowadzenia robót.

Roboty wykonywane na drodze bez zamysłu ruchu należy wyznaczyć przed zmerzeniem i usuwać znaki ostrzegawcze.

1.2. Roboty ziemne

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych

- urazek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygradzenia wykopu balustradami, brak przykrycia wykopu),

- zasypanie pracownika w wykopie wąsko przestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się, obciążenie ściany naturalnego odłamu gruntu utworem pochodzącym z wykopu),

- porażenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy

lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak: elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, ciepłownicze, wodociągowe i kanalizacyjne powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót.

W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmróku i w nocy ustawiać balustrady zaopatrzone w światła ostrzegawcze koloru czerwonego.

Przebieg belastek powiny znajdować się na wysokości $\geq 1,0$ m nad terenem, w odległości nie mniejszej niż ≥ 3 m.

Wykopy o ścianach pionowych nie urobionych, bez oszańce lub podpór mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.

Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntów - dokumentacja geologiczno - inżynierska.

Bezpieczne nażycie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy roboty ziemne wykonywane są w gruntach nasączonych. Teren przy skarpie wykopu ma być oznaczony w pasie równym głębokości wykopu, grunty stanowią wyściółkę do podłoża wykopu, dostępują się na formach osuszkowych, głębokość wykopu, wyłosa więcej niż 4,0 m.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż ≥ 3 m od poziomu terenu, należy wykonać zaplecze (wsparcie) do wykopu.

Odległość pomiędzy zapleciami (wsparciami) do wykopu nie powinna przekraczać 20,0 m.

Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, od, i nad, oraz między w osiu zapleczenia o osiach opor, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego.

Długość ta prac wykonywanych w wykopach i przy otworach o głębokości w płaszczyźnie od 2,0 m.

Składowanie uruoków, materiałów i wyrobów jest zabronione:

- w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obciążane oraz, jeżeli obciążenie uruoków jest przewidziane w doborze chładowy.

- w strefie klimy naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Fach ścieków transzportowych chłok wykopów nie wolno odzwadzać się poza czerminą klasa naturalnego odpływu gruntu.

W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinna dopuszczac się do kława ziemi nawozów gruntu.

Przeływanie osób pomiędzy ścianą wykopu a krawędzią, nawet w czasie postępu, jest zabronione.

Zakładanie osłudowy lub montaż ur w uprzedzi o wykonaniu wykopu o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0 m wymaga łącznego zabezpieczenia osób kłobami osłudowymi lub osłudami prefabrykowanymi.

1.3. Roboty nawierzchniowe

Wstępna czynnością przy robotach nawierzchniowych jest rozładunek materiałów do wysonania nawierzchni. Materiały sypkie oraz masy bitumiczne i mieszanki bitumiczne należy rozładowywać na ogół samoczynnie (samochody samowyładowcze).

Przeładunki betonowe dostarczone osłudami przeważnie wyładowane na na etach, rozładowywane są bądź ręcznie zamontowanymi na samochodach ciężarowych je materiał, bądź też maszynami z wialnią rozładowczymi.

Pomoczą samochodowy jas i sprzęt poruszają się przy rozładunku na ogół na wsteczny bieg, obsługujący rozładunek pracownicy powinni zachować szczególną ostrożność, żeby uniknąć najechnania na nich sprzętu rozładowującego.

Przy robotach brukarskich - układających betonową kostkę lub płyty powinni chronić nakolanniki.

Przy naprawie jezni bez zamknięcia ruchu należy ostrzec robotników o zagrożającym im

niebezpieczeństwie i tak prowadzić roboty na połowie jezni, żeby kierunek ich posuwania był przeciwny do kierunku ruchu.

Przy robotach bitumicznych pracownicy powinni posiadać ubrania ochronne, zwłaszcza chroniące od oparzeń oraz skórzane obuwie z drewnianą podszewką. Róża tym powinni dostawać dziennie 0,5 l mleka.

1.5. Maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- nachwycenie kołozyny górnej lub kołozyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- zadgnięcie pracownika lub osoby postronnej tyłką koparki przy wysonowaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wyrudzenia strefy niebezpiecznej),
- uszkodzenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przez uszkodzenia mechaniczne).

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.

Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorni technicznemu, mogą być używane na

terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.

Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, nie podlegające dozorni

technicznemu, powinien udokonywać organowi kontrolni dokumentację techniczną - r. chładowy lub

instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń.

Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wozków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabli, powinny być zabezpieczone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami osłonięte w okresie zimowym.

2. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIENIE NIEBEZPIECZNYCH

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach

robotniczych przeprowadzane są jako szkolenie wstępne i szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudnieni pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy.

Obejmują one zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („instruktaż stanowiskowy”) powinno zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe - nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarów z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 kW.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania oraz związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi
- udzielania pierwszej pomocy.

Ww instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

3. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZENSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

Przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

- a) niewłaściwa ogólna organizacja pracy
- b) nierealistyczne podział pracy lub rozprowadzanie zadań

- 2) niewłaściwe pojęcia przełożonych,
  - 3) brak nadzoru,
  - 4) brak instrukcji posługiwania się czynnikiem materialnym
  - 5) tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
  - 6) brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bhp, bezpieczeństwa pracy i ergonomii
  - 7) dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;
- b) niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:
- 1) niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy;
  - 2) nieodpowiednie przejścia i dojścia,
  - 3) brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór

Przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

- a) niewłaściwy stan czynnika materialnego:
- 1) wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
  - 2) niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
  - 3) brak lub niewłaściwość urządzeń zabezpieczających
  - 4) brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór
  - 5) brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożenia,
  - 6) niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw
- b) niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:
- 1) zastosowanie materiałów zastępczych,
  - 2) niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych
- c) wady materiałowe czynnika materialnego:
- 1) ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
- d) niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego:
- 1) nieistotna eksploatacja czynnika materialnego
  - 2) nieistotyczna konserwacja czynnika materialnego.
- 2) niewłaściwa naprawy i remonty czynnika materialnego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychologicznej.

Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organ zarządcy pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz oczyszczalnice powietrza, zgodnie z tabelą num. przysłała środków ochrony indywidualnej oraz oczezy i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę.

Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych

środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Podstawa prawna opracowania:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t. jedn. cz. u. z 1998 r. Nr 21 poz. 94 z późn. zm.)
- art. 21 „a” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. z 2000 r. Nr 106 poz. 1125 z późn. zm.).

- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o ocenie technicznej (Dz.U.Nr 122 poz. 1321 z póź.zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczególnego zakresu rodzajów robót budowlanych stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz.U. Nr 151 poz. 1256)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 62 poz. 285)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnie, sprawności psychologicznej (Dz.U.Nr 62 poz. 287)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz.U.Nr 62 poz. 288)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opinowania projektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Przewodniczącym (Dz.U.Nr 62 poz. 269)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U.Nr 63 poz. 278)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 544 z póź.zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 września 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz.U.Nr 118 poz. 1263)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozoru technicznemu (Dz.U. Nr 123 poz. 1021)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.Nr 47 poz. 491)

Opracował:

TRAKT
 NADZORY I PROJEKTOWANIE
Bednorchi Krzysztof
 05-600 Górze, ul. *Przemysłowa 2/17*
 NIP: 94-99-54-62, REGON: 672012084